

Remissammanställning PTS förstudierapport 700 MHz

I form av en förstudierapport som publicerades den 3 mars 2015 har Post- och telestyrelsen (PTS) redogjort för sina preliminära bedömningar inför framtida användning och tilldelning i 700 MHz-bandet. I samband med publiceringen gavs intressenter i en remiss möjlighet att komma in med kompletterande information och/eller synpunkter på PTS bedömningar. Sista dag att besvara remissen var den 27 mars 2015.

PTS sammanfattar härmed de synpunkter som kommit in under remisstiden. Remissvaren finns publicerade i sin helhet på PTS webbplats www.pts.se. I texten nedan redogörs ett sammandrag av de 15 svar som kom in under remisstiden.

Branschföreningen för professionellt Ljud, Ljus och Bild

Branschföreningen för professionellt Ljud, Ljus och Bild (LLB) menar att det finns ett stort antal mikrofonssystem utöver de mer än tvåhundra som sökt tillstånd. LLB ser dessutom att större mikrofonssystem som betjänar flertalet enskilda mikrofoner ökar. LLB anser därför att det är för tidigt att helt skriva bort ett eventuellt behov av dedikerade frekvenser för trådlös överföring inom 700 MHz innan det finns en bättre uppfattning om problemets storlek och den utveckling som förväntas framöver.

Centrala Antennföreningen

Centrala Antennföreningen (CANT) delar inte alls synpunkten att reglerna som gällde för 800 MHz kan användas en gång till. Detta då det enligt CANT har visat sig att den definition på störning som då togs fram har inneburit att de drabbade konsumenterna har förlorat samtliga fall av de mindre än ettusen ärenden som har hamnat hos Telekområdgivarna. CANT menar att om PTS

Post- och telestyrelsen

ändå vill ha samma definition på störning som i 800 MHz-fallet borde man upplysa de som bjuder på auktionen att man inte behöver kalkylera med några kostnader eftersom det är konsumenten/ fastighetsägaren som skall betala allt såvida inte operatören av good-willskäl vill bjuda på filter till en mindre kostnad.

Com Hem

Com Hem AB (Com Hem) anser att PTS inte tagit hänsyn till det gällande regelverk som påtalats. Com Hem understryker att PTS måste beakta grundlags- och konventionsskyddade rättigheter som aktualiseras vid tilldelning av spektrum generellt och i detta fall 700 MHz-bandet i synnerhet. Com Hem anser att om sådana fri- och rättigheter kommer i konflikt med det som PTS exempelvis uppfattar som samhällsnyttigt måste PTS ge prioritet åt rättigheterna. Com Hem återupprepar därför det som framförts i tidigare svar från oktober 2014.

Ericsson

Ericsson AB (Ericsson) delar i stort remissens beskrivning och analys. Ericsson menar att mobilt bredband för kommersiella tjänster genererar störst samhällsnytta och att användning av mobilt bredband i 700 MHz-bandet möjliggör för tjänster i så väl glesbygd som i tätort. Ericsson menar också att det frekvensarrangemang som PTS har valt att förespråka i förstudierapporten möjliggör en internationell harmonisering och att frekvensutrymmet ska göras tillgängligt för mobilt bredband för kommersiella tjänster så snart som nationell omplanering och internationell frekvenskoordinering tillåter.

Ericsson önskar ett klagörande angående de eventuella kompletterande kraven på basstationer för skydd av marksänd tv. Ericsson anser att stabilitet i kravställningen för både terminaler och basstationer är en fundamental förutsättning för utveckling och produktion av radioutrustning och att det är av yttersta vikt att det inte ställs extra krav på utrustning för Sverige relativt andra länder.

Ericsson delar inte PTS synpunkt på LTE-funktionalitet och motsvarande tidplan för PPDR och anser att LTE, utöver bredbandsegenskaperna, kommer ha motsvarande funktionalitet som Tetra för att påbörja en Tetra-ersättning från 2017.

Ericsson betonar slutligen vikten av möjlighet till prov och demonstrationsutrymme i 700 MHz-bandet. Ericsson ansöker om tillstånd med en kanalbandbredd (kanalblock) om 2 x 10 MHz inom frekvensutrymmena 703 – 733 MHz (upplänk) parat med 758 – 788 MHz (nedlänk). Ett möjligt tillstånd

avser i första hand ett begränsat geografiskt område med rimlig närhet till både Kista och Arlanda.

Tre

Hi3G Access AB (Tre) understryker vikten av att frekvensbandet tilldelas för mobilt bredband. Tilldelningen bör enligt Tre ske i god tid innan frekvenserna enligt regeringsbeslutet kan tas i bruk för elektroniska kommunikationer. Både PPDR (i den utsträckning det blir aktuellt) och M2M-tjänster bör enligt Tre kunna tillhandahållas inom ramen för kommersiellt mobilt bredband i 700 MHz-bandet.

Tre är positiv till den bandplan PTS rekommenderar och ser särskilt positivt på att PTS föreslagit att 20 MHz ska kunna användas till supplementär nedlänk (SDL).

Tre anför vidare att det finns en snedfördelning av spektrum, särskilt med avseende på lägre frekvenser. Detta är något som Tre vill att PTS beaktar i den kommande tilldelningen.

Myndigheten för radio och tv

Mot bakgrund av regeringens beslut har Myndigheten för radio och tv (MRTV) inga synpunkter på slutsatserna i PTS rapport. MRTV framhåller emellertid att MRTV:s förslag varit att hela sändningsutrymmet 470 – 790 MHz bör användas för marksänd tv under hela tillståndsperioden den 1 april 2014 till och med den 31 mars 2020. Myndighetens bedömning baserades främst på att detta alternativ skulle ge bättre möjligheter för aktörerna att planera sin verksamhet, längre tid för konsumenter att byta mottagarutrustning och minst påverkan på konkurrensen på marknaden för betal-tv. MRTV hänvisar även till regeringens beslut om sändningsutrymme för marksänd tv som innebär att 700 MHz-bandet ska frigöras för annan användning.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har allvarliga invändningar mot PTS antaganden och beräkningar och underkänner därför PTS bedömningar och slutsatser. MSB anser att en tilldelning måste föregås av ytterligare analys.

MSB anser att det är synnerligen viktigt att avsätta frekvenser i 700 MHz-bandet för att framtidssäkra kommunikation för samhällsviktig verksamhet (PPDR). MSB anser att 2x10 MHz av 700 MHz-bandet ska tilldelas för PPDR. Tilldelningen ska vara i kommersiellt spektrum. Att tillhandahålla tjänsten i kommersiella nät är enligt MSB inget fungerande alternativ.

MSB menar att det är behäftat med stora utmaningar att bedöma kostnaden för ett bredbandsnät för PPDR. MSB ställer sig frågande till PTS försök att uppskatta storleksordningen på denna kostnad men lämnar ingen egen uppskattning av vad utbyggnad och drift av ett dedikerat bredbandsnät för PPDR skulle kunna kosta.

Netett

Netett Sverige AB (Netett) ställer sig positiv till såväl PTS förslag att 700 MHz-bandet ska användas till mobilt bredband för kommersiella tjänster som till hur bandplanen ska se ut. Netett menar att den trafik som är aktuell inom begreppet PPDR mycket väl kan hanteras i kommersiella nät för mobil kommunikation och anför här 450 MHz-bandet som exempel. Netett delar PTS slutsats att inte avsätta utrymme i 700 MHz-bandet för PPDR.

Norrlandsförbundet

Norrlandsförbundet anser att PTS har beaktat de aspekter som gäller för regionen men framhåller att de avstånd och förutsättningar som finns i Norrland kräver att det finns ordentligt med bandbredd för att trådlösa mikrofoner ska kunna användas tillsammans med videokonferenser. Norrlandsförbundet framhåller även vikten av att möjligheten till localsändningar finns kvar i sändarnäten.

Saab

Saab AB, Security and Defence Solutions (Saab) delar inte den uppfattning som PTS ger uttryck för i rapporten, där PTS avråder från att avsätta frekvensutrymme i 700 MHz-bandet för Public Protection Disaster Relief (PPDR). Saab menar att samhällsviktiga organisationer, inklusive PPDR, måste ha tillgång till nätverk för kommunikation med mycket hög tillförlitlighet med avseende på informationssäkerhet, tillgänglighet och robusthet för att kunna fullgöra sina uppgifter både i daglig verksamhet och i krissituationer. Saab är av den bestämda uppfattningen att de kommersiella nätverken inte är byggda för att möta de krav som idag ställs på samhällskritiska nätverk. Saab anser att tilldelning av 700 MHz-bandet inte kan genomföras utan att ytterligare analyser genomförs. Saab anser vidare att dessa analyser bör ske i samråd mellan berörda myndigheter och organisationer samt i samråd med den svenska industrin som har lång erfarenhet och sak-kompetens inom området.

TDC

TDC Sverige AB (TDC) anser att minst ett frekvensblock ska undantas från tillståndsplikt i 700 MHz-bandet. TDC har inga ytterligare synpunkter på förstudien.

Tele2

Tele2 Sverige AB (Tele2) ser mycket positivt på den enligt Tele2 viktigaste slutsatsen att frekvensutrymmet i fråga bäst används för mobilt bredband och därmed associerade tjänster. Tele2:s uppfattning är också att PTS generellt till stor del drar korrekta slutsatser, inte minst när det gäller den kanalplan som rekommenderas. Tele2 anser dock, med den uppenbara osäkerhet som fortfarande råder och som PTS också själv tar upp, att slutsatsen måste bli att tilldelningsprocessen av 700 MHz-bandet bör vänta tills åtminstone huvuddelen av osäkerhetsfaktorerna har lösts upp. Tele2 föreslår att tidpunkten för tilldelningen av 700 MHz-bandet skjuts upp. Tele2 delar såtillvida inte PTS:s slutsats att en process för att tilldela 700 MHz-bandet bör inledas.

Telenor

Telenor Sverige AB (Telenor) delar i stort PTS syn på framtida användning och tilldelning av 700 MHz-bandet. Telenor vill särskilt framhålla vikten av att alla förutsättningar är klara innan tilldelning. Detta inkluderar såväl teknisk som tidsmässig harmonisering som frekvenskoordinering med grannländer. Enligt Telenor är detta nödvändigt för att kunna göra en korrekt värdering av tillstånden. Telenor önskar också att PTS i god tid inför tilldelning klargör sin syn på användning i mittlucka och skyddsband. Kompletterande regler för skydd av tv bör enligt Telenor utformas mot bakgrund av att störningar hittills inte förekommit i någon större omfattning när det gäller 800 MHz-bandet och att risken för störningar relaterade till 700 MHz bandet är mindre.

TeliaSonera

TeliaSonera AB (TeliaSonera) delar PTS slutsats att den användning som skulle generera högst samhällsnytta i 700 MHz-bandet är mobilt bredband för kommersiella tjänster. I konsekvens med detta instämmer TeliaSonera också i att den av CEPT framtagna bandplanen för mobilt bredband med 2x30 MHz + 20 MHz SDL bör användas. Tilldelning av den parade delen bör enligt TeliaSonera inte tillåtas försenas av eventuella kvarstående oklarheter kring SDL-delen. För TeliaSoneras del skulle den parade delen av bandet omgående komma till användning om den var tillgänglig per 1 april 2017, förutsatt att tillståndsgivning sker tillräckligt långt i förväg (2016).

Teracom

Teracom Boxer Group AB (Teracom) anser att frågan om ett samhällsnät i 700 MHz-bandet väckts under förstudieprocessen men att PTS har valt att inte närmare behandla den i sin förstudie. Teracom anser att det är av yttersta vikt att denna fråga blir föremål för fortsatt utredning och att en sådan utredning måste ta ett betydligt bredare grepp än vad PTS gjort, med involverande också av andra samhällssektorer.

Teracom anser att hela eller delar av bandet ska tilldelas som ett samhällsnät med bland annat PPDR-tillämpningar. Teracom menar att samhällsnätet bör ges plats för ett flertal aktörer med särskilda intressen, intressen som inte kan tillgodoses i den modell för marknadsstyrt urval som PTS anvisar. Teracom anser att samhällseffektivitet, så som begreppet nu definieras av PTS, inte ger nycklarna till de lösningar som behövs. Teracom konstaterar att operatörer i dag förfogar över frekvenser som endast används i begränsad omfattning, mobilt internet inte täcker hela landet, efterfrågan från stat, kommun och landsting på komplexa IT-tjänster som kräver integritet i nätet ökar samt att hotbilden mot Sverige har förändrats drastiskt. Teracom menar att ytterligare ett kommersiellt nät inte kommer hantera dessa utmaningar.

Teracom noterar att det nu pågår ett antal parallella utredningar och arbeten som gäller utvecklingen av statens infrastruktur. Teracom konstaterar dock att det saknas en helhetssyn och ett samlat grepp för att maximera nyttan av statens infrastruktur och att möta statens och samhällets behov av robusthet, säkerhet och täckning. Teracom anser att de analyser som krävs, bland annat kring PPDR, är ännu inte klara och att dessa bör göras i ljuset av, och med hänsyn tagen till, den tidtabell som övriga Europa har för 700 MHz-bandet.

Teracom anser att en bred utredning bör tillsättas för en fördjupad analys av lämplig användning av bland annat 700 MHz, utifrån statens egna krav och samhällets samlade behov. Teracom framhåller även att tidpunkten för tilldelning är av stor vikt och att en fördjupad analys skulle ge den tid som krävs för att minska riskerna som följer av den forcerade tidsplan som nu föreligger. Teracom menar att en tilldelning som verkställs innan alternativen är utredda riskerar att ge ett negativt utfall för de totala samhällsbehoven.

Vad gäller störningsrisk mot tv under 694 MHz. Teracom delar generellt PTS slutsats. Teracom stödjer att störningsfrågan studeras vidare och att lämpliga tillståndsvillkor för att minimera störningsrisken tas fram.

Övriga kommentarer

PTS systemmyndighet i Finland, Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA), har inkommit med ett förtydligande kring situationen i Finland.

PTS bedömning

PTS kan konstatera att inkomna remissvar inte innehåller information som påverkar förstudiens slutsatser. PTS finner således inga skäl att ändra de slutsatser och de rekommendationer inför tilldelning i 700 MHz-bandet som redogjorts för i förstudierapporten.

PTS välkomnar och tackar för de synpunkter och den information som inkommit. Dessa kommer tillsammans med framtida konsultationer och remisser att utgöra underlag i den framtida tilldelningsprocessen.